

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

NUMERO 01 HELMIKUU 2024

KAUPPA KAMARI

**VASTUUTA JA
VELVOLLISUUKSIA,
S. 12**

**TURVALLISUUSTEOLLISUUDESTA
TALouden TUKIJALKA, S.16**

KONKURSSIN JA SANEERAUKSEN ASiantuntijat
- TAKALAN ASIANAJOTOIMISTO JUKKA LEPPÄNEN OY, S.8

NOSTA MYYNNIN JOHTAMINEN UUDELLE TASOLLE

19.9. – 27.11.2024 / Seinäjoki

HYVÄKSYTTY MYYNTIJOHTAJA - KURSSI

Tehosta myynnin johtamistasi ja saavuta uusi menestyksen taso!

Neliosainen HMJ-kurssi on suunnattu B2B myynninjohtajille tai näistä tehtävistä kiinnostuneille.

Kurssi valmentaa osallistujia myyntiorganisaation suorituskyvyn nostamiseen ja myynnin nykyaikaiseen johtamiseen.

Lisäksi saat ohjattua tukea oman myyntistrategian kehittämiseen tai jo olemassa olevan strategian päivittämiseen.

LISÄTIEDOT JA VARAUKSET

www.kauppakamarikauppa.fi

Hannele Hynynen, 050 343 3753

Yksi kansa ja yksi päämäärä

PRESIDENTINVAALIEN AIKAAN TOIMITTAJAT YKSI TOISENSA JÄLKEEN HAKEMALLA HAKIVAT KAHTIAJAKOA, KUN ÄÄNESTYSTULOS STUBBIN JA HAAVISTON VÄLILLÄ OLI NIIN TASAINEN. TOISEN KIERROKSEN EHDOKKAAT OLIVAT MOLEMMAT ERITTÄIN HYVIÄ VAIHTOEHTOJA PRESIDENTIKSI, ENKÄ KYLLÄ OIKEIN YMMÄRTÄNYT TOIMITTAJIEN KAHTIAJAKOPYRKIMYKSIÄ. UUSI PRESIDENTTI SAATIIN HYVÄSSÄ JÄRJESTYKSESSÄ VALITTUA JA LEHDEN ILMESTYMISETKELLÄ ALEXANDER STUBB LIENEE JO PRESIDENTINVALANSA VANNONUT JA TOIMEEN TARTTUNUT.

Suomi ja suomalaiset ovat aina osanneet suoristaa rivinsä, kun sitä on tarvittu vaikeuksien voittamiseksi ja menestyksen saavuttamiseksi. Talven aikana ay-liikkeen ja hallituksen näkemyserot valtiontalouden kuntoon laittamisesta ovat ajaneet maan toistuviiin lakkoihin. Yli 70% etelä-pohjalaisista yrityksistä ovat tammikuussa tekemämme kyselyn mukaan hallituksen suunnittelemien työllisyystoimien puolella. Työvoimapula on ollut kova jo pitkään ja yritykset ovat mielissään, jos toimilla saadaan lisää työvoimaa.

Noin 16% yrityksistä kannattaa sellaisia työllisyystoimia, jotka sovitaan yhdessä työmarkkinaosapuolten kesken, sillä lakkoilu haittaa yli 45% yritysten toimintaa. Yritysten lisäksi lakosta kärsivät yritysten asiakkaat, jotka voivat pahimmassa tapauksessa siirtyä jonkun ulkomaisen yrityksen asiakkaiksi, jos kokevat lakkojen haittaavan toimintaansa liikaa. Vapaassa maassa on mielipiteen ilmaisemisen vapaus, mutta sillä ei saisi mielestäni tuottaa taloudellista haittaa sivullisille.

Meillä on globaalisti ajateltuna pieni ja sinnikäs kansa ja talous, joka hyötyy toimivasta kaupasta ja tavaroiden ja työvoiman vapaasta liikkuvuudesta EU:n sisällä. Keskimäärin valtion pitäisi viedä enemmän kuin tuoda, jotta talous pysyisi positiivisena ja jokaisen yrityksen tulee toimia vastuullisesti ja tuottavasti, jotta se kykenee työllistämään ja sitä kautta tuottamaan hyvää niin omistajilleen kuin verojen kautta yhteiskunnallekin.

Suomessa on yksi kansa, jonka tavoitteena pitää olla rauhanomainen ja taloudellisesti turvattu tulevaisuus kaikille. Aloitetaanpa matka tästä!

Hyvää kevään odotusta,

Tommi Kohtanen
toimitusjohtaja
Etelä-Pohjanmaan kauppakamari

TOMI KOHTANEN
TOIMITUSJOHTAJA
ETELÄ-POHJANMAAN
KAUPPAKAMARI

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

WWW.ETELA-POHJANMAANKAUPPAKAMARI.FI

PÄÄTOIMITTAJA

Tomi Kohtanen

TOIMITUS

Petra Piironen
Hannele Hynynen

KONSEPTI JA ULKOASU

Keskuskauppakamari

TAITTO

Fano Oy

KANNESSA

Antti Häkkänen
Valokuva: Mikko Mäntyniemi

PALAUTTEET:

ep@kauppakamari.fi

ILMOITUSMYyntI

Petra Piironen
Puh. 040 650 1588

JULKAISIJA

Etelä-Pohjanmaan kauppakamari,
Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

ILMESTYMINEN

Neljä kertaa vuodessa maaliskuussa,
toukokuussa, syyskuussa ja joulukuussa.

PAINO

Painotalo I-Print, Seinäjoki

JAKELU

Tämä lehti lähetetään kaikille
Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin
jäsenyrityksille ja -organisaatioille sekä
yhteistyökumppaneille. Jos lehden
vastaanottajaksi merkitty henkilö ei ole
enää tavoitettavissa tästä
osoitteesta, niin ilmoitathan siitä
ystävällisesti meille, kiitos.

ISSN 2342-8198 12

TERVETULO A FINANSSILOUNAALLE

13.3.2024

klo 10.45 - 15.00
Seinäjoki Areena

MAKSUTON
JÄSEN-
TAPAHTUMA

Nauti herkullisesta lounaasta samalla kun tarjoamme jäsenillemme ajankohtaisen talouskatsauksen meiltä ja maailmalta sekä ennusteita tulevasta - verkostoitumista unohtamatta!

Jukka Appelqvist

pääekonomisti Keskuskauppakamari
"Talousvuoden 2024 uhat ja mahdollisuudet"

Emilia Kullas

Elinkeinoelämän valtuuskunnan johtaja
"Suomi investointiympäristönä"

Pasi Turtio

yritysasiakasliiketoiminnan johtaja, varatoimitusjohtaja, OmaSp
"Miten varaudut investoimalla yrityksesi kilpailukyvyyn parantamiseen pankkirahoituksella?"

Ilmoittaudu: kauppakamarikauppa.fi

PÄÄKIRJOITUS

03 Yksi kansa ja yksi päämäärä
Tomi Kohtanen

TEEMA

18 Turvallisuuusteollisuudesta
talouden tukijalka
Timo Sormunen

12 Vastuuta ja velvollisuuksia
Timo Sormunen

YRITYSTARINOITA

08 Konkurssin ja saneerauksen asiantuntijat
- Takalan Asianajotoimisto Jukka Leppänen Oy
Petra Piironen

21 Ilmastointitohtorit: Matka paikallisesta
yrityksestä kasvun edelläkävijäksi
Petra Piironen

31 Ukrainan teollisuuden ja rakentamisen
tilannekatsaus
Oksana Bazarna, Petra Piironen ja
Tomi Kohtanen

KASVU OPEN

Menestystä tavoitteleva yritys!

Hae mukaan pohjalaiselle kasvupolulle!

kasvuopen.fi

Kauppakamarin jäsenyys kannattaa!

KAUPPAKAMARI

JÄSEN

Jäsenet saavat käyttöönsä kamarin monipuoliset jäsenedut ja -palvelut. Asiakkaillesi ja yhteistyökumppaneille kauppakamarin jäsenyys viestii vastuullisesta yritystoiminnasta.

HYÖDYNNÄ JÄSENETUJASII:

- KOULUTUKSET JA SEMINAARIT JÄSENHINTAAN
- MAKSUTTOMAT NEUVONTAPALVELUT
- KANSAINVÄLISTYMISEN PALVELUT
- VERKOSTOT ELINKEINOELÄMÄÄN, YRITYKSIIN JA JULKISHALLINTOON
- TEHOKAS VAIKUTTAMISKANAVA ALUEEMME ELINKEINOELÄMÄÄN KASVUUN JA KILPAILUKYKYYN

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

Kysy lisää, neuvomme mielellämme

ep@kauppakamari.fi

p. 06 429 8100

Jäsenenä saat

UUSIA VERKOSTOJA

Voit osallistua lukuisiin maksuttomiin jäsentapahtumiin, joissa tapaatu potentiaalisia yhteistyökumppaneita, kuulet kiinnostavia alustuksia yrityksen kilpailukykyä koskevista aiheista ja saat uusia ajatuksia.

HYÖDYLLISTÄ AJANKOHTAISTA TIETOA

Kuukausittaisessa jäsenkirjeessä saat tietoa ajankohtaisista asioista, tapahtumista ja vaikuttamiskeinoistamme. Lisäksi saat neuvonnan vinkkejä, kiinnostavia artikkeleita sekä tietoa tulevasta koulutuksesta ja kirjoista. Neljä kertaa vuodessa digitaalisesti ilmestyvä Kauppakamarilehti syventä yrityksille tärkeitä seudullisia teemoja.

VAIKUTUSMAHDOLLISUUKSIA

Yhdessä olemme enemmän. Kauppakamarissa toimii useita valiokuntia, joissa lukuisat jäsenemme pääsevät mukaan vaikuttamaan Helsingin seudun kehittämiseen. Toimivat suhteemme päättäjiin mahdollistavat sujuvan edunvalvonnan ja vaikuttamistyön.

Oletko lähdössä maailmalle? Saat

kokonaisvaltaista neuvontaa kaupaprosesseihin liittyen mm. vientivaatimusten selvittämiseen, kauppasopimuksiin ja vientiasiakirjoihin. Kauppakamarissa myös myönnetään ja vahvistetaan vientiasiakirjoja. Lisäksi autamme ulkomaisten yrityskumppaneiden löytämisessä ja tarjoamme tietoa EU-rahoituksessa. Juridiikasta ja toimintaympäristöistä yli 37 maassa Enterprise Europe Network-yksikömmme kautta.

ASiantuntevaa neuvontaa

Kaikkea ei tarvitse tietää itse. Asiantuntijamme ja lakimiehemme auttavat jäseniamme maksutta työsuhteisiin, verotukseen, taloushallintoon, kansainvälistymiseen, kestäväään kehitykseen ja lakiasioihin liittyvissä kysymyksissä. Saat vastaukset nopeasti ja luottamuksella.

Työsuhdeneuvonta p. 09 2286 0250

TERVETULOA Uudet JÄSENET!

ALAJÄRVI

Alajärven Lämpö Oy
Järviseudun Pelletti
Kosican Oy

KRISTIIANKAUPUNKI

Oy KristinaMedi Ab

ALAVUS

Masa-Metalli Oy

KURIKKA

K.Ilomäki Oy
LICO Oy
Loupjärven Saha Oy
Miedon Metalli Oy
POM Oil Oy

EVIJÄRVI

Järvi Z Oy
Koneurakointi Matti Holm Oy

LAPUA

Saarenpää Oy
Salaojitus Leppinen Oy
Suokon Lokapalvelu Avoin yhtiö

ILMAJOKI

Ilmajoen apteekki
Jari Mäki Oy

SEINÄJOKI

Administer Oy
JHK Business Solutions Oy
Erikoiskaluste Ari Pellinen Oy
R Mokki Oy
Seinäjoen Coldtrans Oy
Valkeisten Rakenne Oy

ISOJOKI

Veistämö Kortnesniemi Oy

ISOKYRÖ

LS Sähkötekniikka Oy

KAUHAJOKI

Rakennuspalvelut T. Kiukkonen Oy
Suupohjan Varaosa ja Huolto Oy

VIMPELI

Vimpelin Teollisuusmaalaus Oy

KAUHAVA

E-P Works Oy
Mäkfox Oy
Prestige Invest Oy
Tapio Pirttinen Oy

ÄHTÄRI

BK-Hydrometa Oy

Lämpimät onnittelut

*Takalan Asianajotoimisto
Jukka Leppänen Oy 70v!*

Onneksi olkoon

Tehos 10v!

Paljon onnea

MT Xport Consultants Oy 10v!

SAVE THE DATE:

Etelä-Pohjanmaan harjoittelun rekrymessut 26.4.2024 Seinäjoella

“Lasipalatsi” - SeAMK, 1krs, Frami F, Kampusranta 11, 60320 Seinäjoki

Pe 26.4.2024, 12.30-15.00

Ensimmäiset harjoittelun rekrymessut järjestetään huhtikuun lopussa Seinäjoella. Tapahtuma kokoaa yhteen työharjoittelupaikkoja tarjoavia yrityksiä monilta eri aloilta sekä opiskelijoita, jotka tarvitsevat harjoittelupaikkoja opintojensa loppuun saattamiseksi.

Rekrymessujen tavoitteena on kannustaa eteläpohjalaisia yrityksiä tarjoamaan opiskelijoille harjoittelupaikkoja samalla mahdollistaen yrityksen kansainvälistymisaskeleen ottamisen. Onnistuneet harjoittelujaksot usein ovat myös yrityksille erinomainen väylä työntekijän palkkaamiseen.

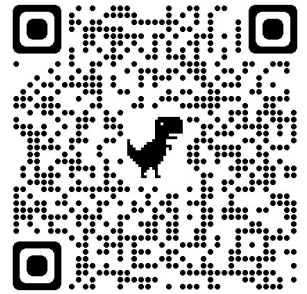
Kenelle?

- Yrityksille ja yhteisöille, jotka sitoutuvat tarjoamaan vähintään yhden harjoittelupaikan vuoden 2024 aikana.
- Harjoittelupaikkaa vuonna 2024 tarvitsevat opiskelijat.

Ota yhteyttä

Mark Wiltsheariin osoitteessa
E-P WIISE ry e-p@wiise.fi

Ilmoittaudu tapahtumaan tällä:

Kehitystä koska tahansa. KoulutusOnline

Kauppakamarin KoulutusOnlinen avulla kehität omaa osaamistasi tai koko henkilöstösi taitoja. Tarjolla on laaja valikoima verkkokoulutuksia eri kiinnostuksiin ja tavoitteisiin. Kehity yksin tai tiimisi kanssa – koska ja missä vain.

Kehity kanssamme
koulutusonline.fi

KAUPPAKAMARI

KOULUTUS
ONLINE

Konkurssin ja saneerauksen asiantuntijat

TEKSTI: PETRA PIIRONEN, VALOKUVAT: TAKALAN ASIANAJOTOIMISTO JUKKA LEPPÄNEN OY

TAKALAN ASIANAJOTOIMISTO JUKKA LEPPÄNEN OY JUHLII TÄNÄ VUONNA KUNNIOITETTAVAA 70-VUOTISTA TAIVALTAAN. YRITYS, JOKA ON TOIMINUT VUODESTA 1954, ON NÄHNYT VUOSIEN VARRELLA MONENLAISIA HAASTEITA JA MUUTOKSIA YRITYSMAAILMASSA. TÄMÄ PITKÄ HISTORIA ON MUOVANNUT YRITYKSESTÄ KONKURSSI- JA SANEERAUSASIOIDEN ASiantuntemukseen ERIKOISTUNEEN TOIMISTON. TÄSSÄ ARTIKKELISSA TUTUSTUMME LÄHEMMIN TAKALAN ASIANAJOTOIMISTON TARINAAN SEKÄ SIIHEN, MIKSI KONKURSSI TAI SANEERAUS EIVÄT OLE ASIOITA, JOITA TULISI HÄVETÄ.

Pitkät perinteet ja vahva historia

Takalan Asianajotoimisto Jukka Leppänen Oy on seinäjokinen yritys, jonka juuret ulottuvat aina vuoteen 1954. Yrityksen nimessä komeilee edelleen perustajan Eero Takalan nimi, ja tänä päivänä toimistoa luotsaa asianajaja, varatuomari Lauri Leppänen. Lauri on jatkanut isänsä Jukka Leppäsen jalanjäljissä ja työskentelee yhdessä asianajaja, varatuomari Suvi Hakolan kanssa. Tämä yritys on keskittynyt vuosien varrella erityisesti konkurssi- ja saneerausasioihin, joihin sillä on vankka kokemus ja asiantuntemus. Rikosasioita Takalan Asianajotoimisto ei varsinaisesti hoida, elleivät ne suoraan liity hoidossa oleviin konkurssi- tai saneerausasioihin.

Konkurssi ja saneeraus eivät ole hävettäviä asioita

Suomalaisessa kulttuurissa epäonnistumiseen suhtaudutaan edelleen raadollisesti. Leppänen ja Hakola painottavat, että konkurssi tai saneeraus eivät ole asioita, joita pitäisi hävetä. Yrittäjä saattaa kokea häpeää yrityksen ajaututtua taloudellisiin vaikeuksiin, mutta asiantuntijoiden apu voi olla ratkaiseva tekijä tilanteen kääntämisessä positiiviseen suuntaan. He suosittelevatkin, että on parempi olla ajoissa yhteydessä asiantuntijoihin ja tehdä tarvittavat päätökset ennemmin kuin odottaa velkojien päätöksiä.

Saneeraus nähdään usein uutena mahdollisuutena, joka voi auttaa yritystä selviytymään taloudellisista vaikeuksistaan. Monet

yritykset harmillisesti kääntyvät saneerauksen puoleen vasta, kun konkurssihakemus on jo vireillä, mutta Leppäsen mukaan aikaisempi reagointi voi parantaa yrityksen mahdollisuuksia selviytyä haastavasta tilanteesta. -Tärkeintä on tunnistaa, milloin varat eivät enää riitä toiminnan pyörittämiseen ja tuolloin on tärkeää valita oikea prosessi tilanteen saattamiseksi takaisin hallintaan, Leppänen toteaa.

Asiantuntemusta ja luottamusta

Konkurssiprosessi vaatii niin käytännön osaamista kuin juridista tietotaitoa. -Pesänhoitaminen on nykyisin melko monimutkaista ja vaatii jatkuvaa ajan hermoilla pysymistä, Hakola sanoo. Myös lainsäätäjä on vuosien saatossa lisännyt konkurssipesänhoitajalle kuuluvia velvoitteita.

Jatkuva kouluttautuminen ja yhteistyö

Asianajajan työ edellyttää jatkuvaa huolenpitoa asiantuntemuksen ajantasaisuudesta. Suomen Asianajajaliitto velvoittaa asianajajat lisäkouluttautumaan vähintään 18 tuntia vuodessa. Koulutukset voivat liittyä niin lainopintoihin, kielitaitoon tai muihin ammatillisiin aiheisiin oman kiinnostuksen sekä tarpeen mukaan.

Yhteistyö on toiminnan yksi ehdottomia kulmakiviä. Leppänen ja Hakola pitävät tärkeänä, että he voivat keskenään jakaa ajatuksiaan ja tarvittaessa konsultoida toisiaan. Ei ole myöskään harvinaista, että yksintöimivista asianajaja-kollegoista hakee ver-

kostostaan lisänäkemyksiä hoidettaviin asioihin. Asianajotoimistot ovat myös erikoistuneet konkurssi- ja saneerausasioissa eri vaiheiden hoitamiseen. On hyvin tavallista, että yksi toimisto keskittyy alkuvaiheen kartoitukseen, minkä jälkeen juttu ohjataan oikean prosessin löydyttyä juttua varsinaisesti hoitavalle taholle.

Oikeuskäytäntö muuttuu nopeasti, ja on tärkeää pysyä ajan tasalla lakien uusista linjauksista ja päätöksistä. Sähköisen lakitietopalvelun Edilexin päivittäinen uutiskirje listaa tuoreimman lakitiedon ja oikeuskäytännön, joista tulee poimia oman toimialan osalta ne olennaiset asiat, joihin voi asiaa ajaessa vedota. - Jatkuva ajantasainen kouluttautuminen pitää asioiden hoidon oikealla tolalla, Leppänen päättää.

Viisi faktaa

- Takalan Asianajotoimisto Jukka Leppänen Oy
- Asianajaja, varatuomari, Lauri Leppänen ja asianajaja, varatuomari Suvi Hakola
- Konkurssiasioihin ja yrityssaneeraukseen erikoistunut asianajotoimisto
- Perustettu vuonna 1954
- Toiminta-alue Etelä-Pohjanmaa ja Pohjanmaa

KIRJAVINKKI

Rohkea organisaatio – turvallinen työyhteisö menestyy

Rohkea organisaatio - turvallinen työyhteisö menestyy (Alma Talent 2021) on Nina Rinteen kirjoittama teos, joka käsittelee psykologisen turvallisuuden ja rohkeuden merkitystä osana organisaatioiden toimintakulttuuria ja liiketoimintaa.

Kirjassa Rinne esittelee, miten psykologista turvallisuutta ja rohkeaa kulttuuria voidaan luoda ja ylläpitää konkreettisin keinoin. Hän osoittaa, että rohkeus ei ole pelkkää riskinottoa tai sankaruutta, vaan kykyä olla oma itsensä, ilmaista mielipiteensä, oppia virheistä ja kohdata epävarmuutta. Psykologinen turvallisuus taas on tila, jossa ihmisiä arvostetaan, oppimiselle on tilaa ja epävarmuutta siedetään. Rinne korostaa, että psykologinen turvallisuus ja rohkeus ruokkivat toisiaan muodostaen positiivisen kierteen, joka edistää organisaation innovaatiota, tuottavuutta, sitoutumista ja hyvinvointia.

Kirja sisältää runsaasti esimerkkejä, harjoituksia, kysymyksiä ja vinkkejä, jotka auttavat lukijaa soveltamaan kirjan oppeja omaan työhönsä ja elämäänsä. Kirja on hyödyllinen niin yksilöille, tiimeille kuin koko organisaatioille, jotka haluavat rakentaa rohkeampaa ja turvallisempaa työyhteisöä ja menestystä nykyisessä nopeasti muuttuvassa ja kompleksisessä toimintaympäristössä.

Lyhyesti lukuina

6,2 mrd. €

Puolustusministeriön hallinnonalan talousarvioehdotus vuodelle 2024 on yhteensä 6,2 miljardia euroa. Puolustusbudjetti panostaa puolustuskyvyn vahvistamiseen, Nato-jäsenyyteen ja Ukrainan tukemiseen. Lähde: Valtioneuvosto

2,3 mrd. €

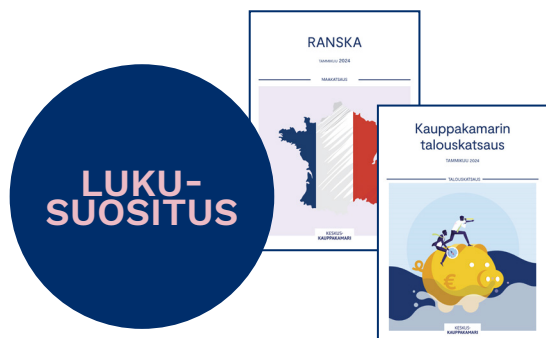
Suomi tukee Venäjän hyökkäyssodan kohteeksi joutunutta Ukrainaa sekä sen sodasta kärsiviä naapurimaita. Vuoden 2022 jälkeen Suomi on osoittanut Ukrainan tukemiseen 2,3 miljardia euroa. Lähde: Ulkoministeriö

x4

Kyberhyökkäysten määrä Suomessa on kasvanut Nato-jäsenyyden myötä. Esimerkiksi kiristys Haittaoleminen määrä on nelinkertais-
tunut. Lähde: Kyberturvallisuuskeskus

Kauppakamarien talouskatsaus

Kauppakamarien talouskatsauksessa käydään läpi yritysten näkemyksiä suhdannekehityksestä. Oletettavasti näkemykset olivat edelleen synkkiä, mutta myönteisten lasien läpi tilannetta voi tulkita niin, että suhdannesyklin pohjakosketus koettiin viime vuoden loppupuolella.

*Jukka Appelqvist,
Keskuskauppakamarin pääekonomisti*

Keskuskauppakamarin Ranska-maakatsaus

Keskuskauppakamarin neljännesvuosittain julkaistavassa maakatsauksessa tarjotaan ajankohtainen tietopaketti yrityksille eri maista. Tämä maakatsaus keskittyy Ranskaan, globaaliin suurvaltaan, vahaan Euroopan unionin jäsenmaahan, jolla on tarjota huomattavia liike-toimintamahdollisuuksia.

*Päivi Pohjanheimo,
Keskuskauppakamarin kansainvälisten asioiden johtaja*

Lue lisää kauppakamari.fi

2X

Tuoretta tietoa

YRITYKSET KANNATTAVAT LAAJASTI HALLITUKSEN TYÖLLISYYSOIMIA

Kauppakamarien tuoreen talouskyselyn mukaan hallituksen suunnittelemat työllisyysuimet saavat laajaa kannatusta yrityksiltä. Kauppakamarien kyselyyn vastanneista yrityksistä 74 prosenttia sanoo, että hallituksen pitäisi toteuttaa suunnitteleman työllisyysuimet sellaisenaan. Kyselystä selviää myös, että ammattiyhdistysliikkeen helmikuulle suunnittelemat lakot haittaisivat 45 prosenttia kyselyyn vastanneista yrityksistä.

Juho Romakkaniemi, Keskuskauppakamarin toimitusjohtaja

NAISTEN OSUUS PÖRSSIYHTIÖIDEN JOHTORYHMISSÄ ENNÄTYSTASOLLA

Naisten osuus pörssiyritysten johtoryhmissä on tänä vuonna ennätyskorkealla 28 prosentilla, selviää Keskuskauppakamarin tuoreesta naisjohtajakatsauksesta. First North -yhtiöissä naisten osuus johtoryhmien jäsenistä on peräti 31 prosenttia. Myös naistoimitusjohtajien määrä on ennätystasolla. Kokonaisuudessaan naisten osuus toimitusjohtajista ja liiketoimintojen johtajista on kuitenkin edelleen vähäinen.

Ville Kajala, Keskuskauppakamarin johtava asiantuntija

Vastuuta ja velvollisuuksia

SUOMI SUJAHTI VIIME KEVÄÄNÄ NATON JÄSENEKSI ENNÄTYSVAUHTIA. PIRITTA ASUNMAAN MUKAAN EDESSÄ ON ENTISTÄ YHTEISVASTUULLISEMPI ARKI JA OPPIMISPROSESSI, MIKÄLI HALUAMME ÄÄNEMME KUULUVIIN MYÖS NATO-PÖYDISSÄ.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN

Suomen historiaan kirjoitettiin viime vuonna tärkeä luku lisää, kun Suomen pitkä Nato-kumppanuus ja paljon puhuttu Nato-optio muuttui puolustusliiton täysjäsenyydeksi. Turkin ja Unkarin viivytyksistä huolimatta Suomen jäsenyyssprosessi sujui lopulta nopeammin kuin yhdelläkään aiemmalla hakijamaalla.

Nato-mielipiteiden ja samalla koko ulko- ja turvallisuuspolitiikan nopeaa käännöstä seurasi tuolloin tarkasti myös pitkän työuran EU- ja Nato-asioiden parissa tehnyt diplomaatti Piritta Asunmaa. Näin nopea jäsenyyssprosessi oli hänellekin yllätys.

”Siinä näkyi selvästi meidän liki 30-vuotinen Nato-kumppanuutemme ja aiempi yhteistyö. Me tunsimme puolustusliiton toimintatavat ja Natossa tunnettiin meidät. Suomi ja Ruotsi nähtiin puolustusliitossa tärkeinä uusina turvallisuudentuottajina, jotka kaiken lisäksi sijaitsevat strategisesti tärkeällä alueella”, toteaa Suomen Nato-edustuston päällikkönä Brysselissä viime syyskuusta lähtien työskennellyt Asunmaa.

Kansalaismielipiteen muutos oli sen sijaan helposti ennakoitavissa.

”Venäjän hyökkäys Ukrainaan herätti suomalaiset huomaamaan, että itänaapuri voi olla edelleen myös sotilaallinen uhka. Ja siihen voitiin vastata vain liittoutumalla.”

Kysymykseen siitä, kuinka paljon Venäjän hyökkäys vaikutti hänen omaan Nato-kantaansa, saadaan jo diplomaattisempi vastaus.

»

”Muiden suomalaisten tavoin katsoin, ettei meillä ollut muita vaihtoehtoja. Toki työn kautta oli kertynyt myös ymmärrystä siitä, mihin olemme jäsenyyden myötä menossa”, Asunmaa toteaa.

Mallioppilaalla on myös opiskeltavaa

Suomea on pidetty monessa suhteessa Naton mallioppilaana, josta muu Eurooppa voisi ottaa oppia etenkin puolustuskyvyn ja huoltovarmuuden osalta. Asunmaan mukaan olemme vahvasti turvallisuustietoinen kansa, joka on huolehtinut omasta puolustuskyvystä ja huoltovarmuudesta myös kylmän sodan jälkeen.

”Pidimme yllä hyviä naapuruussuhteita, mutta samaan aikaan varustauduimme myös mahdollisia uhkia vastaan. Tätä pidetään nyt Euroopassa suurena viisautena”, kokenut Nato-diplomaatti toteaa.

Hän painottaakin Suomen olevan kokoaan suurempi jäsenmaa, jonka näkemyksillä on merkitystä.

”Nyt on vain opeteltava toimimaan tavalla, jolla saamme äänemme kuuluviin. Samalla on sisäistettävä, että jäsenyys tuo meille myös velvoitteita muita kohtaan. Enää emme voi toimia yksin ja omin päin ja poimia pullasta pelkkiä rusinoita.”

Oppia kannattaa ottaa EU-pöydistä, joissa Suomi on tehnyt vuosien saatossa varsin sujuvaa ja myös tuloksekasta yhteistyötä erilaisten yhteenliittymien kanssa.

”Natossakin kannattaa panostaa verkostoitumiseen ja yhteistyöhön. Tätä työtä helpottaa se, että valtaosa keskeisistä EU-kumppaneistamme on myös Naton jäseniä”, Asunmaa muistuttaa.

Kiitettävän aktiivista Nato-keskustelua

Nato-jäsenyyden vaikutuksia on puitu kevään 2022 lähtien liki taukoamatta ja se nousi myös yhdeksi presidentinvaalien keskeiseksi teemaksi.

Kansalaiskeskustelukin on ollut Asunmaan mukaan kiitettävän vilkasta – ja samalla varsin tasokasta.

”Nato-jäsenyyttä on vatvottu meillä vuosikymmenet ja nyt kun se on realismia, niin totta kai siitä riittää puhetta. Todennäköisesti suomalaiset tuntevat Naton jo paremmin kuin sen vanhat jäsenmaat”, hän naurahtaa.

Edessä on kuitenkin vielä useita poliittisia päätöksiä, joiden myötä Suomi irtaantuu entistä selkeämmin aiemmasta ulko- ja turvallisuuspolitiikan perinteestä.

”Listalla ovat esimerkiksi rauhanajan yhteisen puolustuksen tehtävät, osallistuminen ilmapuolustukseen, pysyvien merivoimaosastojen toimintaan sekä sotilaalliseen läsnäoloon Naton itäisissä jäsenmaissa. Tämä on sitä vastuunkantoa ja taakanjakoa, johon jäsenyys meitä velvoittaa.”

Kansainvälisyys koukuttaa

Asunmaa on ollut pian 32 vuotta ulkoministeriön palveluksessa. Diplomaatiksi häntä veti halu kansainvälisiin tehtäviin.

”Kun valmistuin vuonna 1990, olivat vaihtoehdot kansainvälisen uran suhteen aika vähissä. Käytännössä niitä oli tarjolla lähinnä ulkoministeriössä”, Asunmaa toteaa.

Asunmaan aloitellessa uraansa oli ulkoministeriön johtotehtävissä vain kourallinen naisia. Nyt heitä on puolet suurlähettiläistä. Oman työuransa kohokohtaa Asunmaa joutuu jo hetken pohdiskelemaan. Vanhaa iskelmä mukailien hän ei kuitenkaan vaihtaisi päivääkään pois.

”Parikymmentä vuotta takaperin olin poliittisena neuvoksena Washingtonissa, ja silloin kyllä tunsin olevansa maailmanpolitiikan ytimessä”, hän toteaa.

Entä missä arkiset kiireet kaikkein parhaiten unohtuvat?

”Europarlamentaarikko Miapetra Kumpula-Natrin perustamassa kirjakerhossa. Kokoonnumme noin kuukausittain yhtäaikaisesti sekä Brysselissä että Helsingissä.”

KUKA: Piritta Asunmaa, Suomen Nato-edustuston päällikkö.

Toiminut Suomen Nato-edustuston suurlähettiläänä 2015–2019. Työskennellyt muun muassa Amerikan ja Aasian osaston osastopäällikkönä, Brysselissä Suomen edustajana EU:n poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteassa sekä apulaisosastopäällikkönä ulkoministeriön viestintä- ja kulttuuriosastolla. Ollut lähetystöissä myös Washingtonissa ja Pariisissa.

KOULUTUS: Valtiotieteiden maisteri

PERHE: Kaksi aikuista lasta

HARRASTUKSET: Kirjallisuus, liikunta, ruoanlaitto

Asemapaikkana Bryssel

Piritta Asunmaa on työskennellyt viime syyskuusta lähtien Suomen Brysselissä sijaitsevan Nato-edustuston päällikön tehtävissä.

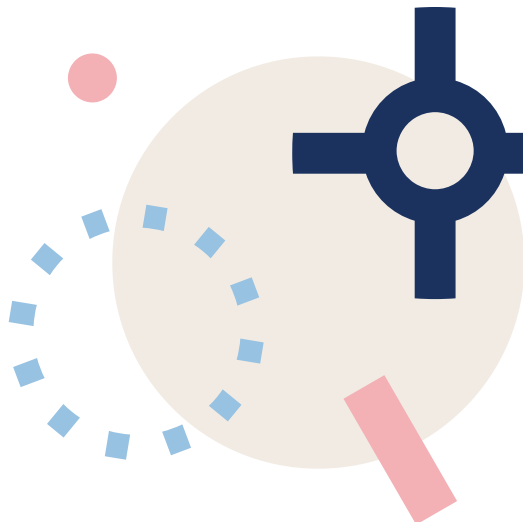
Talo on hänelle jo ennalta tuttu, sillä ensimmäinen komennus alkoi vuonna 2005. Edellinen päällikköpesti puolestaan päättyi vuonna 2019.

Vaikka miljöö on tuttu, on edustuston arki jotain aivan muuta kuin takavuosina.

”Naton neuvoston suurlähettilästason kokouksia on 3–4 kertaa viikossa, joista jokainen vaatii huolellista valmistelua, pohjatytöitä ja raportointia. Myös edustuston toimenkuva on muuttunut: nyt emme enää seuraa Naton kehitystä, vaan osallistumme sen päätöksentekoon”, Asunmaa kertoo.

Nato-edustusto on Suomen toiseksi suurin ulkomaan-edustusto, jossa työskentelee ulkoministeriön lisäksi myös puolustusministeriön ja puolustusvoimien väkeä.

”Yhteensä henkilöstöä on viitisenkymmentä. Se on yli kolme kertaa enemmän kuin kumppanuusvuosina”, Asunmaa kertoo.

Turvallisuus- teollisuudesta talouden tukijalka

PUOLUSTUSMINISTERI ANTTI HÄKKÄNEN (KOK) HALUAA TURVALLISUUSTEOLLISUUDESTA SUOMELLE UUDEN KASVUALAN JA PUOLUSTUSMINISTERIÖSTÄ AKTIIVISEN VIENNINEDISTÄJÄN. KAUPPASUHTEET ITÄNAAPURIIN SAAVAT SEN SIJAAN ODOTTAA SEURAAVAA VUOSIKYMMENTÄ.

TEKSTIT TIMO SORMUNEN KUVAT MIKKO MÄNTYNIEMI

Kun puolustusministeri Antti Häkkästä pyytää tiivistämään Nato-jäsenyytemme keskeiset hyödyt, tulee reservin luutnantin vastaus kuin apteekin hyllyltä.

”Jokainen sentti ympäri Suomea on nyt vahvasti suojattu ja meillä on myös pidäke Venäjää vastaan”, Häkkänen toteaa Kauppakamari-lehdelle.

Samalla hän painottaa, ettei Nato tarjoa pelkästään sotilaallista ja maanpuolustuksellista turvaa, vaan antaa turvatakuut myös täkäläiselle elinkeinoelämälle. Suomalaisyrityksillä on nyt aiempaa vakaampi ja turvallisempi toimintaympäristö, olipa sijaintipaikka Siuntio tai Suomussalmi.

”Tästä eteenpäin Suomen eri alueet ovat turvallisuuden osalta entistä tasa-arvoisempia, ja tällä tulee olemaan iso merkitys niiden elinvoimalle ja kehitymiselle. Nyt myös Itä-Suomeen voi jälleen investoida”, Häkkänen huomauttaa.

Haastatteluhetki osui tammikuulle ja päivään, jolloin istuva hallitus oli tekemässä päätöstä itärajan täyssulun jatkamisesta kuukaudella eteenpäin. Edellispäivänä puolustusministeri

oli torpannut venäläisten virittelemät kiinteistökaupat Itä-Suomessa.

Häkkäsen mukaan tiukka asenne itänaapuriin ei lipsu jatkossakaan – eikä Naton tuoreella jäsenmaalla ole siihen myöskään varaa.

”Ennen Ukrainan sotaa vällinneeseen kanssikäymiseen ja kauppaan ei yksinkertaisesti ole paluuta. Edessä on Neuvostoliiton hajoamistaakin isompi muutos, joka voi kestää vuosikymmeniä. Nyt alkaa uusi aikakausi, jossa kiikarit pitää suunnata muualle”, Häkkänen toteaa.

Nato avaa myös uusia vientioivia

Ulkomaankaupasta, toimivista yhteyksistä ja kitkattomista kumppanuuksista elävän Suomen onkin ministerin mukaan löydettävä uusia kasvualoja, jotka tukisivat kansantaloutta ja auttaisivat katkaisemaan valtion alati pahenevan velkaantumiskierteen.

”Nyt tarvitaan uusia työllistäviä vientiyrityksiä, mikäli haluamme saada Suomen talouden kuntoon ja säilyttää elintasomme”, Häkkänen muistuttaa.

Yksi tällainen kasvusektori ja talouden pelastusrenkas voi hänen mukaansa löytyä puolustusteollisuudesta ja turvallisuusteknologiasta, jossa suomalaisyrityksillä on paljon huippuosaamista. Suomalainen insinööritaito ja tekninen etevyys on auttanut tarjouskilpailuissa loppusuoralle, mutta mittavampi läpimurto vientimarkkinoilla on jäänyt useimmilla vielä haaveeksi.

Nyt olisi aika näyttää, että Pohjolan perukoilla osataan tehdä muutakin kuin panssariautoja ja ammuksia.

”Nato-jäsenyys avaa uusia ovia liittolaismaihin. Vaikka kyse on puolustussopimuksesta, se antaa mahdollisuuden myös muulle yhteistyölle ja kaupankäynnille. Naton ja DCA-sopimuksen myötä olemme Pentagonin hyväksymä yhteistyökumppani”, Häkkänen muistuttaa.

Turvallisuusteollisuuden tukemiseen ja kasvatamiseen lisätäänkin nyt panoksia, josta taannoinen ammustuotannon tuplaamispäätös on puolustusministerin mukaan vain yksi esimerkki. Yhteistyötä puolustusvoimien, kotimaisen elinkeinoelämän ja yrityssectän kanssa tiivistetään selvästi aiemmasta, mikä on monille yrityksille tervetullut uutinen.

”Tavoitteena on suosia hankinnoissa kotimaisia vaihtoehtoja niin pitkälle kuin se kilpailulainsäädännön osalta vain on mahdollista. Tätä kautta myös alan yritykset saavat tärkeitä referenssejä. Jos jokin heidän tarjoamansa tuote tai palvelu kelpaa ääriolosuhteiden Nato-Suomelle, se todennäköisesti kiinnostaa muitakin jäsenmaita”, Häkkänen toteaa.

Vientiin otettava uusi vaihde

Puhevauhtiin päästyään ministeri harmittelee, että puolustus- ja turvallisuusteollisuuteen on suhtauduttu Suomessa vuosien saatossa aivan liian häveliäästi.

”Siihen satsaamista on pidetty jopa eettisesti arveluttavana”, Häkkänen huokaa.

Terveisiä lähtee toisaalta myös EU:n suuntaan, joka on rajannut puolustusteollisuuden kestäväen rahoituksen ulkopuolelle. Ukrainan sodan myötä on toki havahduttu siihen, että turvallisuus on yksi kestäväen yhteiskunnan peruspiireista.

”Moni maa on tehnyt näillä toimialoilla sumeilematta bisnestä, kun meillä Suomessa on oltu pidättyväisiä. Harva on samalla tullut ajateltua.

leeksi, että Suomi voisi menestyä turvallisuuden tuojana myös tällä sektorilla.”

Puolustusministerillä onkin tässä kohtaa aivan toinen ääni kellossa. Eri puolilta Suomea löytyy alan huippuosaamista ja siihen liittyvää teknologiaa, jolla on nyt viimeinkin aika haakea pitävämpää jalansijaa vientimarkkinoilta. Suunnannäyttäjinä voisivat toimia esimerkiksi televerkot sekä satelliitti- ja paikannusteknologia.

”Maailman talouden suursäätö on kääntynyt turvallisuuspainotteiseksi ja sen myötä huoltovarmuus, oma puolustuskyky ja yleinen turvallisuus ovat entistä useamman maan agendalla. Näillä segmenteillä riittää nyt kysyntää”, Häkkänen huomauttaa.

Myös alan ulkopuolella toimivien yritysten kannattaa ministerin mukaan aktivoitua ja kohdistaa myyntiponnisteluja myös turvallisuus- ja puolustussektorin suuntaan. Esimerkiksi kelpaa vaikkapa Kiteen suksitehdas, jonka Natolta saama mittava tilaus tuplasi tehtaan tuotannon ja toi myös lisää työpaikkoja.

”Vastaavaan on mahdollisuuksia monilla muillakin, kun vain lähdetään rohkeasti liikkeelle.”

Kriittinen infra omiin käsiin

Puolustusministeri Antti Häkkäsen mielestä Suomessa on tulevana vuosina satsattava entistä enemmän omavaraisuuteen ja sinivalikoisen omistuksen vahvistamiseen. Yritysjärjestelyissä, kiinteistökaupoissa ja kriittisen infran kohdalla on puolestaan mietittävä alati tarkemmin turvallisuusnäkökohtia.

”Televerkkoja ja kriittistä infraa ei saa päätyä väärin käsiin”, Häkkänen painottaa.

Nato-jäsenyys tuo suomalaisyrityksille turvaa, mutta myös velvoitteita. Niiden on pysyttävä yhteisessä ruodussa ja oltava aina ajan tasalla kulloinkin voimassa olevista vientirajoituksista.

”Yhteisten pelisääntöjen suhteen on oltava entistä tarkempi ja samalla on huolehdittava, ettei mahdollisia pakotteita todellakaan kierretä. Jatkossa meidän on muutoinkin vähennettävä riippuvuuttamme autoritäärisistä maista, joten pelikentälle tulee rajausta myös tätä kautta.”

DCA-kynä pääsee kehyksiin

Suomi on allekirjoittanut vuoden kuluessa kaksi sopimusta, jotka jäävät historiankirjoihin myös tuleviksi vuosikymmeniksi.

Edellisen hallituksen ulkoministeri Pekka Haavisto (vihr) nappasi taannoin talteen Nato-kynän, kun hän oli allekirjoittanut sopimuspaperit Brysselissä. Moni jäikin miettimään, tekikö puolustusministeri Antti Häkkänen vastaavan tempun joulukuussa Washingtonissa, kun Suomen ja Yhdysvaltojen välinen DCA-sopimus oli sinetöity.

Ministeri tunnustaa, että kynä on tallessa ja se päättyy kehystettynä puolustusministeriön seinälle.

”Kynän kotiuttaminen annettiin tuossa tilaisuudessa kenraali Sami Nurmen vastuulle. Se pääsee hyvään seuraan, sillä samassa puolustusministeriön kokouhuoneessa ovat myös kartat, joiden ääressä Mannerheim teki aikoinaan puolustussuunnitelmia”, Häkkänen paljastaa.

KESÄOPPISOPIMUS

Työllistä kesäksi – kouluta samalla

MIKSI KESÄOPPISOPIMUS?

- Uusi työntekijä voi olla apuna keväästä syksyyn tai kiireisessä muutaman viikon sesongissa.
- Kesäavusta voit saada pidempiaikaisen luottotyöntekijän. Sopii myös nykyiselle työntekijälle, jolla ei ole koulutusta tai täydennyskoulutukseen.
- Ammatillisissa opinnoissa olevan opiskelijan opinnot edistyvät tehokkaammin ja hän voi valmistua nopeammin työelämään.

SAAT:

- motivoituneen työntekijän, joka on kiinnostunut alastasi ja haluaa opiskella ammattiin.
- työpaikan tarpeiden mukaan tehdyn joustavan sopimuksen, kesto tarpeen mukaan
- korvausta opiskelijan ohjauksesta perus- ja ammattitutkinnoissa.

MITEN?

Ota yhteyttä Sedun oppisopimuspalveluihin, niin suunnitellaan yhdessä: p. 040 868 0627, oppisopimus@sedu.fi

sedu YLPEÄSTI
TEKIJÄ

TYÖSTÖKONEHUOLTO

- ▶ Konepajateollisuuden huolto- palveluihin erikoistunut yhtiö
- ▶ Ydinosaamistamme on CNC-työstökoneiden huolto vuosikymmenien kokemuksella valmistajasta ja ohjauksesta riippumatta!

Suoritamme mm.

- ▶ Ennakkohuollot ja vikakorjaukset
- ▶ Vaaitukset, geometria- ja lasermittaukset
- ▶ Kara- ja kulmapääkorjaukset, tasapainotukset sekä laakerien kunnonvalvontamittaukset
- ▶ Peruskunnostukset, johdetyöt ja modernisoinnit
- ▶ Konesiirrot

OTA ROHKEASTI YHTEYTTÄ!

Maint Way Oy
puh. 010 322 5450
info@maintway.fi
www.maintway.fi

The Productive Way

KAUPPAMARI KOULUTUS

Tehokas B2B uusasiakashankinta

12.3.2024

klo 9.00-16.00
Seinäjoki

MYÖS
ETÄ

"Tehokas B2B-Uusasiakashankinta" -koulutus on kuin suunnistuskurssi B2B-myyjille. Se ei pelkää osoita suuntaa, vaan antaa sinulle konkreettiset työkalut ja tekniikat, joiden avulla tunnistat ja tavoitat juuri ne asiakkaat, jotka kaipaavat tarjontaasi.

Social Selling – LINKEDINin käyttö myyntityössä

10.4.2024

klo 8.30-11.30
Webinaari

"Social Selling" ei ole enää vain trendisana, vaan se on todellinen strategia, joka voi nostaa myyntisi uudelle tasolle, kunhan ymmärrät sen perusperiaatteet ja osaat hyödyntää sitä oikein.

Myynti – hyödynnä uusia teknologioita saavuttaaksesi kilpailuetua

8.5.2024

klo 9.00-16.00
Seinäjoki

MYÖS
ETÄ

Tämän koulutuksen aikana opit, kuinka teknologia voi tehostaa ja monipuolistaa myyntitoimintaa sekä miten voit käyttää sitä hyväksesi kilpailuedun saavuttamiseksi.

Kati Huusko-Viikilä

Toimitusjohtaja
Revory Oy

"Kati on B2B-myyntin pioneeri, joka on erikoistunut yhdistämään teknologiat, prosessit, datan sekä asiakasrajapinnan tiimit yhtenäiseksi, liikevaihtoa generoivaksi voimaksi."

Ilmoittaudu: kauppakamarikauppa.fi

Kevään myynnin
koulutusten sarja:
osallistu kolmeen
koulutukseen,
saat edullisimman
-25%!

Ilmastointitohtorit: Matka paikallisesta yrityksestä kasvun edelläkävijäksi

ILMASTOINTITOHTORIEN JANI KRIKKULA JA TOMI LUOMALUHTA HALUSIVAT PERUSTAA KASVUYRITYKSEN JATIESIVÄT, ETTEIVÄT HE SAAVUTA TAVOITTEITAA ILMAN ASIAANTUNTEVAA HALLITUSTA. KEHITYSASKELIEN MYÖTÄ ON TAPAHTUNUT PALJON SISÄLTÄEN MM. LUOMALUHDAN KESKITTÄMISEN MYYNNINJOHTAMISEEN JA JESSE MYLLYMÄEN SIIRTÄMISEN YRITTÄJÄSAAPPAISIIN.

TEKSTI: PETRA PIIRONEN KUVAT: ILMASTOINTITOHTORIT

Askel askeleelta laajempaa palvelua

Vuonna 2007, kun Jani Kriikkula ja Tomi Luomaluhta perustivat nuohousalan yrityksen, kukaan ei olisi osannut ennustaa yrityksen huimaa kasvuvauhtia. Alkuaikoina keskityttiin perinteiseen "mustan puolen piippunuohous" -töihin, mutta jo heti toisena vuonna työt koostuivat enemmän ilmanvaihdon säätö- ja puhdistamispalveluista. Yrityksen työntekijämäärä kasvoi myös isoin harppauksin – vuosittain palkattiin 1-2 lisähenkilöä, ja vuonna 2018 työntekijöitä oli jo peräti yli 20.

Ilman raakaa työtä ei mitään myöskään tapahdu. Yrityksen alkutaipaleella työn ja vapaa-ajan välinen raja oli yrittäjän elämään tyypillisellä tavalla häilyvä. -Aina varsinaisen työpäivän päätteeksi käytiin vielä paperihommien kimppuun, Luomaluhta muistelee. Vuonna 2016 asiat kuitenkin muuttuivat, kun yritykseen palkattiin ensimmäinen toimihenkilö vastaamaan paperitöistä. Tämä antoi Luomaluhdalle mahdollisuuden keskittyä aiempaa enemmän myyntityöhön, mikä puolestaan siivitti kasvua. Myynti

ampaisi todelliseen lentoon ollen huikeat 74%. Luomaluhta lisäksi suoritti kaupakkamarin Hyväksytyy Myyntijohtaja -koulutuksen (HMJ), jossa mm. luotiin omalle yritykselle myynnin pelikirja.

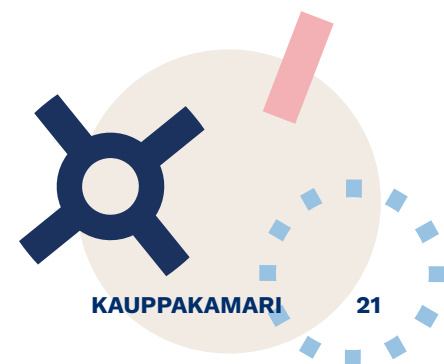
Hallituksen rooli on ollut yrityksen kehitystarinassa keskeinen. Hallitustyön ammattilainen, Mikko Isoniemi liittyi virallisesti hallitukseen vuonna 2020, mutta hän oli toiminut yrittäjäkaksikon taustatukena jo yrityksen alkuvuosista lähtien, yli kymmenen vuoden ajan. Myös vanhan yrittäjätoustan omaava Mika Laukkanen, tuli hallituksen kokoonpanoon vielä samana vuonna. Hän on ollut läheinen sparraaja erityisesti toimitusjohtaja Kriikkulalle. Molempien hallitusammattilaisten osaaminen on vahvasti kasvuyrityksiin suuntautunut, ja he ovat tuoneet kaivattua lisärohkeutta yrityksen toimivalle johdolle. -Meille on ollut tärkeää saada hallitukseen vankkaa näkemystä sekä sitouttaa ammattilaiset yritykseen, Kriikkula sanoo. Hallitusjäseniä on Ilmastointitohtoreissa sitoutettu mm. omistajuuden kautta. -Uskoisin tämän vahvista-

Jesse Myllymäki

Jani Kriikkula

neen heidän rooliaan ja ilman muuta lisä-
neen motivaatiota. Voin vilpittömästi suo-
sitella myös muille hallitusammattilaisten
sitouttamista, ja käyttämään asiantuntevaa
juristia sopimuspaperien laatimisessa, hän
jatkaa.

Ilmastointitohtorien kasvu on ollut mer-
kittävä. Yrityksessä työskentelee nykyisin
lähes 60 henkilöä, joista vain enää kolme
tekee piippunuohouksia. Laajeneminen ja
kasvu ovat tapahtuneet sekä orgaanises-
ti että yrityskauppojen myötä. -Uskaltaisin
sanoa, että emme missään nimessä olisi
tässä pisteessä tarinaa ilman, että olemme
joutuneet ”vastaamaan tekemisestämme
ulkopuoliselle hallitukselle”, Luomaluhta
naurahtaa. -Täysin ulkopuolinen näkemys
on ollut tosi tärkeää, Kriikkula jatkaa. Olem-
me saaneet minimoitua oppirahojen mak-
sua, kun analyttisen päätöksenteon poh-
jalta olemme tienneet ottaa oikeat askeleet
oikeassa järjestyksessä, hän sanoo.

Hallituksen rooli on ollut ja tulee myös jat-
kossa olemaan keskeinen elementti Ilmas-
tointitohtorien kasvutarinassa.

Vaikka suuria haasteita ei näy horisontissa,
on muistettava toimialalla vallitseva kova
kilpailu. Pysyäkseen menestyksessä mu-
kana, on jatkuvasti uudistuttava sekä pa-
rannettava palveluita ja laajennuttava. Tä-
män hetken tulevaisuuden kasvupotentiaali
on Pirkanmaan, Uudenmaan ja Keski-Suo-
men talousalueilla. Menestymiseen siivittää
osaava työvoima, jonka rekrytoimiseen pa-
nostetaan. Oman jatkuvan kouluttautumi-
sen lisäksi oppisopimusjärjestelyt Baronan
ja Taitotalon kanssa ovat auttaneet yritystä
löytämään uusia työntekijöitä. Yrityksen
toimiala on kokenut suuria muutoksia vuo-
sien varrella. Perinteisen nuohouksen lisä-
ksi palveluihin on lisätty mm. ilmanvaihdon
säätöjä, kartoituksia ja asiantuntijapalvelu-
ja. Tämä on mahdollistanut selkeän ja kan-
nustavan urapolun nuorille työntekijöille ja
tarjonnut heille mahdollisuuden kehittää
osaamistaan ilmastointitohtorien palveluk-
sessa.

Tomi Luomaluhta

Mika Laukkanen

Q&A LAKIMIEHETÄ

TÄLLÄ PALSTALLA KOKENEET LAKIMIEHET RATKOVAAT JÄSENTEMME ONGELMIA LAIN NÄKÖKULMASTA.
LÄHETÄ KYSYMYKSESI PETRA.PIIRONEN@KAUPPAKAMARI.FI

YRITYSSANEERAUS – VAIHTOEHTO LIIKETOIMIN- NAN JATKAMISEKSI

Talouden vaihtelut aiheuttavat usein erilaisia tilanteita yrityksille. Tällä hetkellä inflaatiosta johduneet korkojen nostot ovat aiheuttaneet monille yrityksille vaikeuksia muun muassa kysynnän heikkenemisenä, rahoituskulujen kasvuna ja kannattavuuden laskuna. Nämä tilanteet saattavat myös johtaa yrityksen tilapäisiin maksuvaikeuksiin.

Maksuvaikeuksiin joutuneen yrityksen kannattaa aina ensisijaisesti yrittää selvittää tilanteesta velkojen kanssa tehtävin vapaaehtoisin järjestelyin, kuten sopimalla pidemmistä maksuajoista. Mikäli tämä ei ole mahdollista, yrityssaneerausvaihtoehto kannattaa selvittää.

Yrityssaneeraus on yrityssaneerailakiin perustuva menettely maksuvaikeuksissa olevan yrityksen velkajärjestelyn toteuttamiseksi ja konkurssin välttämiseksi. Menettelyn tavoitteena on taloudellisiin vaikeuksiin joutuneen yrityksen jatkamiskelpoisen yritystoiminnan tervehdyttäminen ja liiketoiminnan jatkaminen. Yrityssaneerausmenettelyyn aloittamista voidaan hakea, mikäli yritys on maksukyvytön (perusmuotoinen saneerausmenettely) tai sitä uhkaa maksukyvyttömyys (varhainen saneerausmenettely) ja sen yritystoiminta on saneeratavissa.

Yrityssaneerausmenettelyyn hakeudutaan usein johtuen rahoitus- ja kassavirtaongelmista. Tavoitteena on saada yrityksen tilanne rauhoitettua ja keskeyttää yrityksen velkojen perinnät sekä palauttaa liiketoiminnan kannattavuus ja likviditeetti liiketoiminnan jatkamiseksi ja velkojen uudelleen järjestelemiseksi. Saneerausmenettely

ANTTI PALMUJOKI, ASIANAJAJA
ANTTI.PALMUJOKI@LAW.FI

KIRJOITTAJA TOIMII LIIKEJURIDIikkaan Keskittyneen JA SEINÄJOELLA TOIMIVAN BLF ASIANAJOTOIMISTO OY:N OSAKKAANA. ASIANAJAJA ANTTI PALMUJOELLA ON HUOMATTAVAN PITKÄ KOKEMUS YRITYSSANEERAUSHAKEMUSTEN LAATIMISESTA.

mahdollistaa merkittäviä toimenpiteitä ja järjestelyitä, kuten esimerkiksi velkajärjestelyn yrityksen velkojen pääomien ja viivästysseuraamusten alentamiseksi.

Saneerausmenettely on vaihtoehto konkurssille sellaisissa tapauksissa, joissa yrityksellä on jatkamiskelpoista yritystoimintaa ja taloudelliset vaikeudet on mahdollista ohittaa ryhtymällä korjaaviin toimenpiteisiin ja velkajärjestelyihin. Konkurssimenettelyyn verrattuna saneerausmenettelyyn etuna ovat muun muassa yrityksen määräysvallan säilyminen ja liiketoiminnan jatkuminen sekä työpaikkojen lähtökohtainen säilyminen. Yrityssaneerushakemus voidaan jättää,

vaikka yrityksestä olisi jätetty konkurssihakemus vireille.

Päätöksen saneerausmenettelyn aloittamisesta tekee kärkeäoikeus yrityssaneerushakemuksen perusteella. Tyypillisesti kärkeäoikeus antaa ratkaisun asiasta noin kuukauden kahden kuluttua hakemuksesta, mikäli yrityssaneerushakemus on tehty huolellisesti ja sisältää kaikki päätöksen perusteeksi tarvittavat selvitykset.

Saneerausmenettely kestää tavanomaisesti noin puoli vuotta ja varsinainen menettely päättyy saneerausohjelman vahvistamiseen edellytysten täytyessä. Saneerausohjelman vahvistamisen jälkeen velallisyrityksen tulee maksaa saneerausvelkojaan maksuohjelman mukaisesti ja maksuohjelman kesto on tyypillisesti useita vuosia. Yrityssaneeraus päättyy viimeistään silloin, kun vahvistetun maksuohjelman mukaiset maksut on suoritettu.

Yrityssaneerausta harkittaessa on hyvä lähteä edistämään asiaa mieluummin ennemmin kuin myöhemmin.

Kauppakamarin maksuttomat tapahtumat

6.3.2024

**Kauppakamarin
vastuullisuus -tietoisku**

Teams

13.3.2024

Finanssilounas

Seinäjoki

18.3.2024

Ajankohtaista kyberturvasta

Seinäjoki

11.4.2024

**Keskuskauppakamarin
vastuullisuus -tietoisku**

Teams

17.4.2024

**HHJ-Alumni -lounas
yhdessä Hallituspartnerit
Pohjanmaan kanssa**

Seinäjoki

21.5.2024

**Sopimuskumppanin
maksukyvyttömyys -tietoisku**

Teams

23.5.2024

**Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin
kevätkokous ja
Elinkeinoelämän foorumi**

Seinäjoki

23.5.2024

**Keskuskauppakamarin
vastuullisuus -tietoisku**

Teams

28.5.2024

**Julkisten hankintojen
tietoisku**

Seinäjoki

Ilmoittaudu tapahtumiin

kauppakamarikauppa.fi

Kamarikuulumiset

Teknologia-yhtiö Epec Oy:n toimitusketjun johtaja Eeva Koskela palkittiin kunniamaininnalla vuoden 2023 Johtamisen ajankoh-taispäivässä 10.11.2023. Kuvassa Epec Oy:n toimitusketjun johtaja Eeva Koskela ja Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Tomi Kohtanen.

Ensimmäinen Vuoden esimerkil-linen eteläpohjalainen työnantaja -tunnustus myönnettiin kahdelle yritykselle: Kerabit Kattoelementit Oy sai 1.palkinnon alle 50 henkilön työllistävien sarjassa ja PowerPark vähintään 50 henkilöä työllistävien sarjassa. Kunniamaininnan saivat lisäksi Hopea-Puro Oy ja Riikku Group Oy.

Vuoden 2023 Positiivisimmaksi seinäjokiseksi valittiin Jere Jääskeläinen. Jere palkittiin suorassa Radio Cityn aamulähetyksessä.

Hyväksytty hallituksen jäsen Pu-heenjohtajakurssi järjestettiin 23.1 – 24.1.2024 Hotelli-ravintola Almassa. Kuvassa kurssin suorittaneet sekä kouluttajat.

Esittelyssä kauppakamarin kevään harjoittelija

Heippa!

Olen Sanni Suortti, kolmannen vuoden kulttuurituottajaopiskelija. Olen kotoisin Haminaasta, mutta Seinäjoelle olen muuttanut saatuaani opiskelupaikan Seinäjoen ammattikorkeakoulusta. Arkeni pyörii pääosin opiskelujen ja liikuntaharrastusten parissa. Olen harrastanut ratsastusta lähes koko ikäni, ja tallilla tulee edelleen vietettyä suurin osa vapaa-ajasta. Sen ohella nautin myös luonnossa liikkumisesta ja pyöräilystä. Lukion jälkeen minulla ei ollut selkeää suuntaa siitä, mitä haluaisin tulevaisuudessa tehdä. Väli vuoden jälkeen kuitenkin päädyin kulttuurialalle, sillä olen aina pitänyt ihmisten kanssa työskentelystä ja toimin hyvin ryhmässä. Minulle tärkeitä asioita ovat myös monipuoliset työtehtävät ja luova tekeminen. Pidän asioiden suunnittelusta, mutta haluan päästä myös tekemään ja toteuttamaan. Kulttuuriala onkin paljon monipuo-

lisempi ja laajempi, kuin osasin kuvitella. Opintojeni myötä olen oppinut paljon muun muassa tapahtumatuotannosta ja markkinoinnista, mutta myös esimerkiksi brändäyksestä, sosiaalisesta mediasta ja graafisesta suunnittelusta. Lisäksi olen saanut konkreettista käytännön kokemusta omien tuotantojen kautta, jotka toteutamme pienissä ryhmissä yhdessä opiskelukavereiden kanssa. Ne ovat olleet erityisen hyviä oppimiskokemuksia, joista on varmasti paljon hyötyä myös työelämässä.

Aloitin tammikuussa työharjoittelussa Etelä-Pohjanmaan kauppakamarilla. Opintojeni edetessä kiinnostukseni erityisesti markkinointiin, myyntiin ja viestintään sekä erilaisien tapahtumien tuottamiseen on kasvanut. Koulussa näihinkin aiheisiin saa hyvän teoreettisen pohjan, mutta harjoittelussa saa paremman käsityksen käytäntöön so-

veltamisesta. Olin erittäin kiitollinen saadessani kuulla, että pääsin juuri Etelä-Pohjanmaan kauppakamarille työharjoitteluun, sillä yritysmaailma on ollut minulle vielä vähän tuntematon alue, mutta sitäkin kiinnostavampi. Etelä-Pohjanmaan kauppakamarilla pääsee tekemään monipuolisesti töitä juuri niiden aiheiden parissa, jotka minua yritysmaailmassa kiinnostavat. Lisäksi kauppakamari antaa hyvän mahdollisuuden laajentaa osaamistaan ja verkostoitumaan alalla. Itsensä ammatillinen kehittäminen onkin yksi harjoittelun päätavoitteistani.

Kevään myynnin koulutussarja

Osallistu kolmeen koulutukseen, saat edullisimman -25%! Säästää jopa 105 € normaalihinnasta.

12.3.

Tehokas B2B uusasiakashankinta, Seinäjoki / myös ETÄ

Jos haluat oppia uusasiakashankinnan mestariksi, tämä koulutus on sinulle. Tarjolla konkreettisia vinkkejä ja oivalluksia, ei pelkkää teoriaa.

10.4.

Social Selling– LINKEDINin käyttö myyntityössä, Etätoteutus

Tässä koulutuksessa saat konkreettisia vinkkejä ja työkaluja LinkedInin hyödyntämiseen sekä sosiaaliseen myyntityöhön.

16.5.

Myynti – hyödynnä uusia teknologioita saavuttaaksesi kilpailuetua, Seinäjoki / myös ETÄ

Koulutus tarjoaa monipuolisesti vinkkejä myynnin kehittämiseen, myynnin kokonaisuuden johtamiseen teknologia-avusteisesti sekä myyntityön tehostamiseen.

Kouluttaja: **Kati Huusko-Viikilä**, CEO & Founder, Revory Oy

Lähi- ja etäkoulutukset Seinäjoella

16.4.

Työoikeuspäivä, Seinäjoki/myös ETÄ

Kevään 2024 Työoikeuspäivä tarjoaa kattavan katsauksen työlainsäädännön muuttuvaan maailmaan. Käsittelemme ajankohtaisia aiheita työlainsäädännön saralta!

Asiantuntija: **Kirsi Parnila**, johtava juristi, Helsingin Seudun kauppakamari

14.5.

Arvonlisäverotuksen ajankohtaispäivä, Seinäjoki/myös ETÄ

Tervetuloa Arvonlisäverotuksen ajankohtaiseen koulutukseen, jossa käymme läpi ostovähennysten keskeiset kohdat, henkilöstö- ja matkakulujen vähennysoikeuden sekä edustusmenojen ja markkinointikulujen rajanvedon.

Kouluttaja: Tax & Legal Senior Manager, Indirect Tax, **Joonas Paavolainen**, KPMG Suomi.

23.4.

Mitä tulee tietää muutosjohtamisesta -koulutus, Seinäjoki/myös ETÄ

Koulutus auttaa selventämään muutoksen inhimillisen puolen; johtamisen arvon, keskeiset käsitteet ja roolit. Osallistuja tulee tietoiseksi muutosjohtamisen tärkeydestä sekä oman roolinsa merkityksestä muutoksen onnistumiselle.

Kouluttaja: muutosvalmentaja **Tomi Liesniemi**, Eezy Flow Oy

Ilmoittaudu koulutuksiin täällä!

Kauppakamarin koulutukset

Kauppakamarin monipuolinen koulutustarjonta pohjautuu asiakkaiden toivomuksiin ja tarpeisiin. Ison osan koulutuksistamme toteutamme hybridikoulutuksina. Tällöin tarvitset vain nettiyhteyden ja olet mukana suoraan lähetettävässä koulutuksessa omalta laitteeltasi.

Ohje ilmoittautumiseen verkkokaupassa: kaikki tilaisuudet ja koulutukset menevät ostoskorin kautta. Kannustamme tekemään henkilökohtaisen rekisteröinnin, jokainen voi tehdä omat henkilökohtaiset tunnukset, jolloin maksullisissa koulutuksissa saatte heti jäsenetuhinnan ja ilmoittautuminen on vaivattomampaa.

Autamme mielellämme, otathan yhteyttä
ep@kauppakamari.fi, (06) 429 8100

Koko koulutusvalikoiman löydät osoitteesta
kauppakamarikauppa.fi

Hyväksytty Myyntijohtaja -kurssi

19.9.-27.11.2024 SEINÄJOKI / MYÖS ETÄ

Nostetaan yhdessä myynnin johtamisesi uudelle tasolle! Neliosainen HMJ-kurssi on suunnattu b2b-myyntin johtotehtävistä kiinnostuneille ja niissä jo toimiville. Opit viemään heti käytäntöön ja lopputuloksena kurssilta sinulla on yritykseesi myyntistrategia tai olet päivittänyt olemassa olevan!

Varaa paikkasi NYT!

HHJ - Hyväksytty hallituksen jäsen -kurssit Seinäjoella

14.3.–25.4.2024 klo 9.00–15.30

HHJ® -Hyväksytty hallituksen jäsen
Seinäjoki Areena / HYBRIDI **Vain muutama paikka jäljellä!**

17.4.–22.5.2024 klo 15.30–21.00

HHJ® -Hyväksytty hallituksen jäsen
ILTAKURSSI Etätoteutus

2.10.–14.11.2024 klo 9.00–15.30

HHJ® -Hyväksytty hallituksen jäsen
Seinäjoki Areena / HYBRIDI

Kurssi soveltuu hallitustyöskentelyn aktivoimiseen ja kehittämiseen. Se sopii sekä hallitustyötä jo tekeville henkilöille tai sitä harkitseville ja auttaa myös yrittäjiä ja yritysjohtajia hyödyntämään hallitustyöskentelyä entistä paremmin.

Kurssin arvosana 4.4/5

3.–4.6.2024

HHJ® Puheenjohtajakurssi
Uumaja

Kurssi koostuu yhdestä iltapäivästä ja yhdestä kokonaisesta päivästä sisältäen materiaalit, Hallituksen puheenjohtajan opas -kirjan, majoituksen, matkat ja tarjoilut (kahvitarjoilut, illallinen Uumajassa, aamupala, lounas ja saaristolaispöytä paluumatkalla).

Lähtö Vaasasta **3.6. klo 13.15** ja paluu **4.6. klo 23.30** Vaasan satamaan.

KENELLE? Kurssi soveltuu toimitusjohtajille, hallitusten puheenjohtajille, puheenjohtajaksi aikoville ja muille, jotka haluavat syventää osaamistaan. Koulutukseen osallistujilta edellytetään HHJ-kurssin käymistä tai vastaavien tietojen hallitsemista.

Asiantuntijat:

Ismo Salminen, HHJ PJ, varatuomari
Sami Etula, HHJ PJ, Etula Group Oy

Kurssin arvosana 4.9/5

Jatkuvan kehityksen kausi - Etäkoulutusten Kausikortti

**Mahdollista itsellesi
ja henkilöstöllesi
oppimisen ja
valinnan vapaus!**

Kehitä osaamistasi suunnitelmallisesti ja monipuolisesti koko vuoden – ja säästät samalla rahaa. Kausikortilla voit osallistua Helsingin seudun kauppakamarin max 1. päivän mittaisiin etäkoulutuksiin kiinteällä vuosimaksulla.

Valitse tarpeesi mukaan joko henkilökohtainen tai yrityskohtainen Kausikortti. Molemmissa yksittäisen koulutuksen hinta pysyy erittäin edullisena, koulutuskustannuksia on helppo ennakoida ja kouluttautuminen on suunnitelmallista.

Henkilökohtaisella kausikortilla voit osallistua 10 etäkoulutukseen vuodessa ja yrityskohtaisella kausikortilla organisaatiostasi voidaan osallistua 10, 20, 50 tai 100 koulutukseen vuodessa.

Lue lisää Kausikortista ja tutustu laajaan koulutustarjontaan KauppakamariKaupassa.

Kehity kanssamme
kauppakamari.fi

KAUPPAKAMARI

Kehitä osaamistasi ja opi uutta

Johtaminen ja esihenkilötyö

19.3.2024 Harri Gustafsberg: Vaikuttamisen anatomia
17.4.2024 Asiantuntijasta esihenkilöksi
8.-9.4.2024 Hyväksytty Advisory Board (HAB)
23.-24.4.2024 Project Manager -ajokortti

HR- ja työsuhde

10.-11.4.2024 Työsuhteen ajokortti®
16.4.2024 Sairauspoissaolot käytännössä
28.5.2024 HR-dokumentaatio käytännössä

Taloushallinto

18.4.2024 Ostojen arvonlisäveropäivä
25.4.2024 Talouspäällikön laskentamenetelmät
5.6.2024 Verokoulutus - yrittäjän must know

Palkanlaskenta

24.-25.4.2024 Palkanlaskennan ajokortti® – osa 2
4.6.2024 Palkanlaskennan vaativat tilanteet

Myynti, markkinointi ja viestintä

21.3.2024 Tekoälyn hyödyntäminen kuvatuotannossa
14.5.2024 Customer Success Manager (CSM)
14.5.2024 Google Ads ja Analytics: Tekoälyllä rikastettu digimarkkinointi

Juridiikka

10.4.2024 Venture capital -sijoittaminen ja sopimukset
22.5.2024 Näin onnistut yrityskaupassa

Kansainvälistyminen

9.4.2024 Vientikaupan keskeiset asiakirjat
7.5.2024 Introduction to Incoterms® 2020
15.5.2024 Maahantuonnin verotus

Matkaseminaarit

17.-19.4.2024 Palkanlaskenta 2024 -laivaseminaari
24.-26.4.2024 Assistentti 2024 -laivaseminaari
15.-17.5.2024 HR-päivät 2024 Silja Serenade
22.-24.5.2024 Kirjanpito 2024 Tukholma -laivaseminaari

Eteläpohjalaiset JEESAAJAT

Kauppakamari auttaa kasvuhaluista yrityksiä maailmalle. KV-jeesajat-verkostomme kokeneet kansainvälisen kaupan ammattilaiset jeesaaavat jäsenyrityksiämme kasvun polulla.

Voit kysyä neuvoja, vinkkejä ja apua maksutta.

Anne Viitala
Senior Advisor
Puh. 0400 811 490
anne.viitala@viexpo.fi

Jaakko Saha
logistiikkapäällikkö
Tuoretie Oy
puh. 040 550 7333
jaakko.saha@tuoretie.fi

Juha Lahtinen
CEO, partner
Export Maker Oy
puh. 050 036 5851
juha.lahtinen@exportmaker.fi

Marko Luoma
toimitusjohtaja
MT Xport Consultants Oy
puh. 045 880 3770
marko.luoma@xport.fi

KAUPPAKAMARI

Kaikkea ei tarvitse tietää itse – Kauppakamarista saat asiantuntevaa neuvontaa

Neuvomme jäseniämme

arkisin klo 8–16
numerossa
09 2286 0250.

Asiantuntijamme ja lakimiehemme auttavat maksutta työsuhteisiin, verotukseen, taloushallintoon, kansainvälistymiseen, kestäväan kehitykseen ja lakiasioihin liittyvissä kysymyksissä.

Saat vastaukset nopeasti ja luotettavasti.

Voit myös lähettää kysymyksiä yhteydenottolomakkeen kautta helsinki.chamber.fi/neuvonta_ja_palvelut/maksuton_neuvontapalvelu tai etunimi.sukunimi@helsinki.chamber.fi.

"Kauppakamarista saatiin todella tärkeitä neuvoja henkilöstö- ja työsuhteasioihin. Heistä oli iso apu varsinkin palkkahallinnon ja työterveyshuollon järjestelyihin liittyvissä kysymyksissä."

"Nopeaa ja asiantuntevaa palvelua!"

"Olette antaneet nopeaan kysymykseen selvän, ymmärrettävän ja toteuttamiskelpoisen neuvon"

"Yhdellä neuvolla säästin muutaman vuoden jäsenmaksut."

Helsingin seudun kauppakamarin asiantuntijat vastaavat henkilökohtaisesti kaikkiin Helsingin seudun, Etelä-Pohjanmaan, Etelä-Savon, Kymenlaakson, Lapin, Länsi-Uudenmaan, Oulun, Rauman, Riihimäki-Hyvinkään, Satakunnan ja Turun jäsenyrityksistä lähetettyihin kysymyksiin. Vastaamme vuosittain yli 8 000 kysymykseen.

Ukrainan teollisuuden ja rakentamisen tilannekatsaus

UKRAINAN TEOLLISUUDEN JA RAKENTAMISEN SEKTORI ON KÄYNYT LÄPI MERKITTÄVIÄ MUUTOKSIA VIIME VUOSIEN AIKANA, ERITYISESTI VENÄJÄN HYÖKKÄYKSEN JOHDOSTA. ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARILLA SUOMEN KIELEN HARJOITTELUSSA OLLUT UKRAINALAINEN OKSANA BAZARNA TEKI SELVITYKSEN UKRAINAN TILANTEESTA ERI TOIMIALOILLA.

TEKSTI: OKSANA BAZARNA, PETRA PIIRONEN JA TOMI KOHTANEN

Kaivos- ja Metalliteollisuus: Ukrainan kaivos- ja metalliteollisuus on kärsinyt merkittävästi Venäjän hyökkäyksen seurauksena, mutta toipuminen on alkanut. Vaikka terästuotanto laski dramaattisesti, vuonna 2023 nähtiin jo kasvun merkkejä, mikä antaa toivoa alalle. Top 5 -yritysten joukossa ovat Metinvest, Zaporizhstal, ArcelorMittal Kriviy Rig, Ferrexpo ja Interpipe, jotka ovat keskeisiä toimijoita alalla.

Rakentamisen osuus Ukrainan BKT:sta on huomattava, ja vaikka sota vaikutti alan toimintaan, yritykset ovat löytämässä uusia ansaintatapoja. Esimerkkejä näistä ovat vesijohtohankkeet ja infrastruktuurin suojeleminen. Sekä teiden ja siltojen että asuntorakentamisen alalla on edelleen liiketoimintamahdollisuuksia.

Vaikka **kemianteollisuus** kärsi merkittäviä tappioita sodan seurauksena, alan suuret toimijat kuten Ostchem, DniproAzot ja Karpatnaftohim ovat edelleen merkittäviä. Toipuminen voi olla hidasta, mutta markkinoilla on potentiaalia.

Ukrainan jälleenrakentaminen vaatii valtavia rahasummia, ja vaikka avointa shekkiä ei olekaan, erilaisia rahoituslähteitä on olemassa. Finnvera on myös mukana osarahoittamassa jälleenrakennusprojekteja.

Julkisen sektorin hankintoihin liittyy useita nettiportaaleja, jotka helpottavat tarjousten tekemistä ja projektien hallintaa. Esimerkiksi Prozorro on virallinen portaali julkisiin hankintoihin, ja Dream tarjoaa tehokkaan tavan seurata ja hallita jälleenrakennusprojekteja.

Suomalaisyrityksiä kannustetaan laajentumaan Ukrainaan, ja tähän tarjoavat tukea muun muassa Business Finland ja EastCham Finland. Team Finland kokoaa yhteen kaikki kansainvälistymispalvelut, jotka voivat olla hyödyllisiä Ukrainaan suuntautuvassa liiketoiminnassa.

Tutustu Ukrainan jälleenrakentamisen ja toimialojen selvitykseen Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin nettisivuilla

ASiantuntijaorganisaatiot

Team
FINLAND

TEAM FINLAND

- Yrityksille kansainvälistymispalveluita tarjoavien julkisten toimijoiden verkosto.

EAST/CHAM
FINLAND

EAST CHAM

- edunvalvontajärjestö, joka tunnistaa taloudellisia signaaleja ja tukee suomalaisyritysten liiketoimintaa Keski-Aasian, Ukrainan ja Etelä-Kaukasian markkinoilla.

BUSINESS
FINLAND

BUSINESS FINLAND

- Suomalainen elinkeinoelämän organisaatio, joka auttaa suomalaisia yrityksiä kasvamaan ja kehittymään sekä laajentaa vientimahdollisuuksiasi.

Kauppakamarilta lahjoitukset SeAMKille, Sedulle sekä Etelä-Pohjanmaan Wiise ry:lle

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI ON SYVÄSTI HUOLISSAAN MAAKUNNAN YRITYSTEN KÄRSIMÄSTÄ TYÖVOIMAPULASTA. KASVUA EI SYNNY ILMAN OSAAJIA, MINKÄ VUOKSI ALUEELLAMME JO OLEVAT KANSAINVÄLISET OPISKELIJAT OVAT YRITYKSILLE PARAS MAHDOLLISUUS SAADA NOPEASTI KOULUTETTUA TYÖVOIMAA. OPISKELIJAT TARVITSEVAT MYÖS JATKUVASTI KULLANARVOISIA HARJOITTELU- JA LOPPUTYÖPAIKKOJA, JOISTA PONNAHTAA VALMISTUTTUAAN TYÖELÄMÄÄN.

- Kauppakamarin yksi perustehtäviä on edistää koko maakunnan menestymistä. Verotuloilla ylläpidetään yhteiskunnan palveluja ja jos verotettavaa tuloa ei synny, tarkoittaa se sitä, että yritys ei menesty eikä yhteiskunnalle jää hyvinvoinnin rakentamiseen varoja jaettavaksi, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja **Tomi Kohtanen** sanoo. Opiskelijoiden työllistyminen omalle alueelle on ensisijaisen tärkeää myös kunnille ja kaupungeille veto- ja pitovoiman kannalta, joten yhdessä meidän on käännettävä kaikki kivet taklataksemme kaikki työllistymisen esteet, Kohtanen muistuttaa.

Yhteistyöllä merkittävä rooli

Aluekehittämisessä tiivis yhteistyö niin yritysten kuin oppilaitosten kanssa on onnistumisen edellytys. Idea yhteistyön syventämiseen syntyi kauppakamarin hallituksen tavattua Seinäjoen ammattikorkeakoulun kansainvälisiä opiskelijoita. -Tuolloin kirkastui ajatus siitä, että haluamme tehdä jotain merkittävästi hyvää nykytilanteen korjaamiseksi, hallituksen puheenjohtaja Juhamatti Aronen kertoo.

Seinäjoen koulutuskuntayhtymä Sedu tekee jatkuvasti työtä kansainvälisten opiskelijoiden työllistymismahdollisuuksien parantamiseksi koko Etelä-Pohjanmaalla.

- Tämä on tärkeää, sillä alueella on työvoimapula, ja ulkomaalaisen työvoiman hyödyntäminen on varsin vähäistä. Satsaamalla tähän Sedu toteuttaa missiotaan, johon kuuluu alueen työ- ja elinkeinoelämän kehittäminen, koulutuskuntayhtymän rehtori Pasi Artikainen sanoo.

Harjoittelupaikkoja ja parempia valmiuksia yrityksille

Sedu yhteistyössä SeAMKin kanssa tukee kansainvälisten opiskelijoiden verkostoitumista, etsii työssäoppimispaikkoja

ja järjestää yrityksille koulutuksia ulkomaalaisten työharjoittelijoiden ja työntekijöiden vastaanottamiseen ja kansainvälistymisvalmiuksiin.

Sedulla on satoja kv-taustaisia opiskelijoita, jotka opiskelevat ammatillisessa tai suomen kielen koulutuksissa. Suomen kielen osaaminen parantaa huomattavasti mahdollisuuksia työllistyä alueelle ja sen vuoksi olemme kehittäneet näitä palveluja kv-opiskelijoille. Olemme yhdessä työnantajien kanssa parantaneet työpaikan valmiuksia ottaa kv-taustainen työntekijä työyhteisöön, Artikainen sanoo.

Myös SeAMK panostaa vahvasti kansainvälisyyteen, jota tukee pitkäaikaisen kokemuksen lisäksi laaja yhteistyöverkosto mahdollistaen kansainvälistymisen osana opiskelua tai työskentelyä.

- SeAMKissa on tällä hetkellä 600 kansainvälistä tutkinto-opiskelijaa englanninkielisissä tutkinto-ohjelmissa. He maksavat opiskelunsa Etelä-Pohjanmaalla itse. He ovat erittäin motivoituneita, ja saavat yhtä hyvät taidot kuin suomenkieliset opiskelijamme. Väestöennusteiden valossa on Etelä-Pohjanmaan kohtalon kysymys, miten hyvin heitä saadaan työllistymään alueen työpaikkoihin. Kauppakamarin lahjoitus sitä seuraavat toimenpiteet ovat tärkeä askel asian edistymisessä, kertoo SeAMKin rehtori Jaakko Hallila.

Lahjoitetulla 35 000 euron summalla pyritään löytämään maakunnastamme ulkomaalaistaustaisille opiskelijoille harjoittelu- ja työssäoppimispaikkoja. Tämän lisäksi pyritään lisäämään alueemme yritysten kansainvälistymisvalmiuksia, minkä myötä he olisivat valmiimpia tarjoamaan näitä paikkoja ulkomaalaistaustaisille opiskelijoille.

Kauppakamari lahjoittaa myös Etelä-Pohjanmaan Wiise ry:lle 9 300 euroa tukeakseen heidän aktiivista työtään kansainvälisten opiskelijoiden harjoittelupaikkojen hyväksi Etelä-Pohjanmaalla.

Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Tomi Kohtanen, Sedun rehtori Pasi Artikainen sekä toimitusjohtaja, rehtori Jaakko Hallila.

Paul Fairchild ja Mark Wiltshier Wiise ry:stä, Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin toimitusjohtaja Tomi Kohtanen ja palvelukoordinaattori Valerija Hirvilammi sekä Wiise ry:n että Etelä-Pohjanmaan kauppakamarin edustajina.

Tee tärkeä näkyväksi

Yrityksen menestys perustuu osaavaan ja sitoutuneeseen henkilöstöön.

Palkitse uudella viiden vuoden ansiomerkillä.

[ANSIOMERKIT.FI](https://www.ansiomerkkit.fi)

KESKUS-
KAUPPAKAMARI

Viisi vastuullisen liiketoiminnan vinkkiä / trendiä / tärppiä yritysjohdolle 2024

UUDEK ALKU ON AINA HEDELMÄLLINEN HETKI ENNAKOIDA UUDEK PUHEENAIHEITA JA TRENDJÄ. NÄIN ON MYÖS VASTUULLISUUDEK JA KESTÄVÄN KEHITYKSEN SARALLA. ERILAISII ENNUSTUKSII JA LISTAUKSII ONKIN VOINUT SUKELTAA UUDEK ENSIMMÄISTEN VIIKKOJEN AIKANA. MIHIN ERITYISESTI YRITYSJOHDON KANNATTAISI KIINNITTÄÄ HUOMIOTA UUDEK KESTÄVÄN KEHITYKSEN JA VASTUULLISUUDEK SARALLA?

1. Yritysten ylin johto perehtyy vastuullisuuteen

Kestävyysraportointi ajaa yritysten ylimmän johdon koulun penkille. Tänä vuonna voimaan tulevat kestävyysraportointistandardit edellyttävät, että ylimmällä johdolla on tarvittava asiantuntemus kestäväk kehityksen asioissa. Opiskelumotivaatio on varmasti korkeampi niissä yrityksissä ja johtajilla, jotka hakevat inspiraatiota ja oppia siihen, miten kestävä kehitys parantaa kilpailuasemaa ja avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia verrattuna niihin, jotka kouluttautuvat, koska on pakko.

2. Kestävä kehitys strategian ohella mukaan kaikkiin prosesseihin ja arjen tekoihin

Yritysten ylin johto on jo tottunut mainitsemaan puheissaan, että vastuullisuus on yrityksen DNA:ssa ja/tai strategiasa. Versiossa 2.0 kestävä kehitys viedään yrityksen prosesseihin ja arjen tekoihin. Tällä matkalla vastuullisuus konkretisoituu teoiksi jokaisessa liiketoiminnossa ja tehtävässä. Yksi keskeisimmistä teoista vastuullisuuden arkipäiväistämisesä on viedä se osaksi yrityksen tuote- tai palvelukehitystä.

3. Vihreästä siirtymästä oikeudenmukaiseen siirtymään

Vihreän siirtymän osalta Suomessa ja maailmalla on jo tunnistettu sen tuoma valtava liiketoimintapotentiaali. Vihreän siirtymän huumassa on

hyvä ainakin hetkittäin ottaa helikopteriperspektiivi kokonaisvaikutuksiin. Jos katsomme siilomaisesti vain hiilidioksidipäästöjen vähentämistä ratkaisulla, suljemme silmät toiminnan muilta ympäristövaikutuksilta esimerkiksi vesistöihin tai maankäyttöön liittyen. Puhumattakaan toiminnan ihmisoikeusvaikutuksista ja työoloista kaivoksissa, tehtailla ja muilla työmailla.

4. Kestävyysdata ja sen hyödyntäminen

Kiristvä kestävyysraportointisääntely asettaa kestävyystiedolle ja -järjestelmille aiempaa korkeammat vaatimukset. Vaikka raportointivelvollisuus koskee vain olennaisimpia seikkoja, datapisteitä on standardien mukaan yli tuhat. Edessä onkin mittava tiedonkeruu- ja -kokoamisharjoitus. Mittava harjoitus antaa yritykselle merkittävästi tietoa liiketoiminnasta ja sen vaikutuksista ympäristöön, ihmisiin ja yhteiskuntaan. Osa resursseista on hyvä varata kerätyn tiedon analysointiin. Data mahdollistaa tietoon perustuvat liiketoimintapäätökset ja vastuullisten toimintojen kehittämisen.

5. Yhteistyö kestäväk kehityksen haasteiden edessä

Kestäväk kehityksen tavoitteet lanseerattiin vuonna 2015. Kyseessä on maailmanlaajuinen to do -lista viheliäisiä ja haastavia ongelmia ratkottavaksi viimeistään vuonna 2030. Kestäväk kehityksen tavoitteiden arvioidaan sisältävän 12 biljoonan dollarin liiketoi-

mintapotentiaalin. Olemme ylittäneet puolivälin aikajanana, mutta vain 15% tavoitteista on saavutettu. Tekemistä siis riittää. Ongelmien ratkaisu edellyttää innovaatioita ja yhteistyötä yrityksiltä ja muilta toimijoilta.

Vastuullisuuden vuosi 2024 edellyttää yritysjohtajilta paitsi johtajuutta ja innovatiivisuutta myös kykyä suunnistaa kiristyvän vastuullisuussääntelyn keskellä. Johdon osaamisen kehittäminen, arjen kestävyysteot ja -prosessit, oikeudenmukainen siirtymä, datajärjestelmät ja -analysointi ovat keskeisiä tekijöitä menestyksekkäässä vastuullisuusstrategiasa, kun samanaikaisesti liiketoimintaympäristö muuttuu entistä vaativammaksi. Yritysjohton taitava navigointi ei ainoastaan täytä sääntelyvaatimuksia vaan luo kestäväk kilpailuetua markkinoilla.

Anne Vanhala

vastuullisuusasiantuntija

HIILINEUTRAALI PAINOTUOTE ON KÄSINKOSKETELTAVA YMPÄRISTÖTEKO

Saat meiltä lähes kaikki
mainospainotuotteet
ja viestinnän materiaalit
100 % hiilineutraaleina
niin halutessasi.

punamusta

www.punamusta.com

ILMOITUSTAULU

YHTEYSTIEDOT

ETELÄ-POHJANMAAN KAUPPAKAMARI

Kirkkokatu 23, 60220 Seinäjoki

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi

Toimitusjohtaja Tomi Kohtanen

P. 050 506 2755

tomi.kohtanen@kauppakamari.fi

Yhteyspäällikkö Petra Piironen

P. 040 650 1588

petra.piironen@kauppakamari.fi
Vaikuttaminen, verkostoituminen,
jäsenasiat, viestintä, neuvonta- ja
asiantuntijapalvelut

Palveluasiantuntija Hannele Hynynen

P. 050 343 3753

hannele.hynynen@kauppakamari.fi
Koulutusasiat, neuvontapalvelut,
laskutus, tapahtumajärjestelyt

Palvelukoordinaattori Valerija Hirvilammi

P. 040 533 8537

valerija.hirvilammi@kauppakamari.fi
Neuvontapalvelut, laskutus,
ulkomaankaupan asiakirjat, markkinointi,
koulutus- ja tapahtumajärjestelyt

Harjoittelija Sanni Suortti

P. 040 127 9707

sanni.suortti@kauppakamari.fi
markkinointi, viestintä,
tapahtumajärjestelyt

LIITY JÄSENEKSI

Kauppakamarin jäsenyys on mahdollisuus olla mukana yhdessä kehittämässä yrityksille tärkeitä asioita niin maakunnassa kuin laajemminkin.

Täytä liittymislomake nettisivuilla

www.etela-pohjanmaankauppakamari.fi/jasenyys
ja tule mukaan vahvaan verkostoon!

HELMIKUU 2024

KAUPPAKAMARI

35

HHJ

HYVÄKSYTTY
HALLITUKSEN JÄSEN®

VUODEN 2024 HHJ-KURSSIT

14.3. - 25.4. Seinäjoki

Myös
etä!

17.4. - 22.5. Iltakurssi etätoteutuksella

2.10. - 14.11. Seinäjoki

Myös
etä!

HHJ-kurssi innostaa aloittamaan ja kehittämään hallitustyöskentelyä sekä tarjoaa uusia ideoita nykyisten toiminta-tapojen ja näkökulmien uudistamiseen. Hyvällä hallitustyöllä edistetään yritystoimintaa.

Kenelle?

- Soveltuu hallitustyötä jo tekeville tai sitä suunnitteleville
- Viisi puolen päivän jaksoa ja ryhmätyö kohdeyrityksessä

3.6. - 4.6. HHJ PJ-kurssi Uumaja

HHJ-puheenjohtajakurssi tarjoaa arvokasta tietoa ja käytännön työkaluja niin nykyisille hallituksen puheenjohtajille kuin niille, jotka tavoittelevat tätä vastuullista tehtävää.

“Paras koulutus mihin olen urallani osallistunut!”

“HHJ on avannut silmät monessa asiassa.”

Ilmoittaudu osoitteessa hhj.fi